

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 161

The Glove Theatre: handschaduwspel

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Schaduwen, schimmen en silhouetten geven ruimte aan de fantasie! Het spel met handschaduwen is al eeuwen oud. De handschaduw ontstaat door een bepaalde stand van de vingers van een of twee (gehandschoende) handen; tussen een lamp en een muur of een scherm kan zo een schaduwbeeld vertoond worden, bijvoorbeeld een slak, een paard, een konijntje, een hond, of een zwaan.

Bij het *schimmentheater* worden platte figuren tussen een lichtbron en een halfdoorschijnend scherm bewogen. Wordt een schimfiguur van het scherm af gehouden, dan is de schaduw groter en onscherp. Bij de opvoering van een schimmenspel zit het publiek aan de kant van het doek waarop alleen de schaduwen te zien zijn.

Meer weten over het handschaduwspel en het spelen met schimmen? Breng een bezoek aan het museum of raadpleeg onze websites. Maak een internationale reis door de wonderlijke wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op www.poppenspelmuseum.nl en www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 is informatie te vinden over het museum, de tentoonstellingen, de bibliotheek en de collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theater-technieken, -begrippen, -uitdrukkingen en karakteristieke personages. In de museumwinkel zijn briefkaarten, boeken, documentatie, lesbrieven, poppenspeltjes en poppenkastpoppen verkrijgbaar.

Afbeelding: 'The Glove Theatre'. Fotowerk: Maria Stijger © (2007). Winnaar Hollands Diep fotowedstrijd 2010, thema mode. Styling: www.maitecatti.com.

Publicatie: Elle Magazine (2007) en Hollands Diep (2010/2011). Tekst: Otto van der Mieden © (2011).

Zie ook: **Doepak nr. 170a**. Hyperlink: klik op de *vet* gezette woorden. Veel plezier. **Applaus!**

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.